

МРЪБ - ДИРЕКЦИЯ ЗА НАЦИОНАЛЕН СТРОИТЕЛЕН КОНТРОЛ	
Вх. №	03-01-181-24.08.2022г.
Дата:	06.03.2023
София 1506, бул. Христо Ботев 47	
1	

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 04-00-2660/02.03.....2023 г.

ДО

Г-Н ИВАН ШИШКОВ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

КОПИЕ:

Г-Н РОСЕН ХРИСТОВ
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Г-ЖА ДЕЛЯНА ПАНАЙОТОВА
И.Д. НАЧАЛНИК НА
ДИРЕКЦИЯТА ЗА НАЦИОНАЛЕН
СТРОИТЕЛЕН КОНТРОЛ

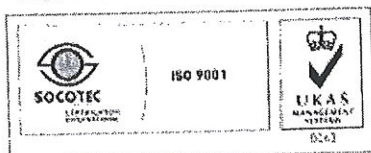
Към Ваш № 03-01-181/24.08.2022г.

Относно: *Вещно-правния статут на изградените водноелектрически централи в речните легла на реки – публична държавна собственост*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ШИШКОВ,

В отговор на Ваше писмо с изх. № 03-03-181/24.08.2022г. относно вещно-правния статут на изградените водноелектрически централи в речните легла на реки – публична държавна собственост, с Писмо изх. № 04-00-2660/05.09.2022г. по описа на МОСВ, Ви уведомихме, че от г-н Борислав Сандов - министър на околната среда и водите, е изпратен Сигнал до председателя на Върховния административен съд (ВАС) с искане за тълкуване по следните въпроси:

1. Разрешителните за водоземане или ползване на повърхностен воден обект за тези части от строежите на малки ВЕЦ-ове или на друг вид водохващания, попадащи в принадлежащите земи на реките, публична държавна собственост по смисъла на чл. 11 от Закона за водите (ЗВ), издавани от компетентните органи по ЗВ, следва ли да се приемат като или приравняват на акт на учредяване право на строеж?

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6149, Факс:+359(2) 986 48 48

2. Басейновите дирекции, чрез издаване на решения за водовземане или ползване, имат ли правомощия да учредяват вещни права върху принадлежащите земи на реките по реда на ЗВ?

3. Притежава ли ЗВ качествата и характеристиките на специален закон по отношение на Закона за устройство на територията (ЗУТ), по силата на който разрешителните за водовземане или ползване на повърхностен воден обект по чл. 44 и чл. 46 ЗВ придават на инвеститорите качествата на възложител по смисъла на чл. 161, ал. 1, предложение трето ЗУТ?

С настоящото писмо Ви уведомявам, че по повод гореописания Сигнал в МОСВ е постъпило Писмо вх. № 11-00-279/09.02.2023г. от председателя на ВАС. Заключение на ВАС е, че към настоящия момент практиката на ВАС по поставените въпроси, свързани с учредяването на право на строеж относно обекти, които са публична държавна собственост по смисъла на чл. 11 от Закона за водите, е уеднаквена и непротиворечива, поради което не намира основания за отправяне на предложение до общото събрание на съдиите от колегиите на ВАС и за приемане на тълкувателно решение по посочените въпроси.

Приложение: Писмо вх. № 11-00-279/09.02.2023г. на ВАС;

ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Заместник-министър на околната среда и водите

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

9.2.2023 г.

20-9 / 09.02.2023

11-00-279

09.02.23

ДО:

Д-Р ИНЖ. РОСИЦА КАРАМФИЛОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАМФИЛОВА,

Във Върховния административен съд (ВАС) се получи сигнал от Министерство на околната среда и водите, изх. № 11-00-279 ОТ 20.07.2022 г., вх. № 10494 от 21.07.2022 г., с твърдения за констатирана противоречива съдебна практика по отношение на въпроси, свързани с учредяването на право на строеж относно обекти, които са публична държавна собственост по смисъла на чл. 11 от Закона за водите.

В сигнала се навеждат доводи за съществуването на противоречие в съдебната практика на административните съдилища и на Върховния административен съд, по следните въпроси:

• Дали следва да се приравняват на акт за учредяване на право на строеж разрешителните за водовземане или ползване на повърхностен воден обект, когато издадени за тези части от строежите на малки ВЕЦ (МВЕЦ) или на друг вид водохващания, които попадат в принадлежащите земи на реките, публична държавна собственост по смисъла на чл. 11 от Закона за водите (ЗВ);

• Дали басейновите дирекции имат правомощие да учредяват вещни права върху принадлежащите земи на реките чрез издаване на решения за водовземане или ползване;

▪ Дали Законът за водите се явява специален закон по отношение на Закона за устройството на територията (ЗУТ), по силата на който разрешителните за водовземане или ползване на повърхностен обект по чл. 44 и чл. 46 от ЗВ придават на инвеститорите качествата на възложител по смисъла на чл. 161, ал. 1, предложение трето от ЗУТ.

Като противоречащи съдебни актове, постановени от Върховния административен съд се посочват, от една страна, решение № 7405 от 20.05.2019 г. по адм. дело № 12328/2018 г. и решение № 8104 от 16.06.2010 г. по адм. дело № 2540/2010 г., а от друга – решение № 2460 от 16.03.2022 г. по адм. дело № 10023/2021 Г., решение № 4238 от 04.05.2022 г. по адм. дело № 209/2022 г., решение № 6732 от 06.07.2022 г. по адм. дело № 7724/2021 г., решение № 9 от 07.01.2022 г. по адм. дело № 478/2021 г. Изложени са аргументи за неправилност на съдебните актове от втората група.

Сигналът беше обсъден на заседание на Звеното за анализи и тълкувателна дейност във ВАС. Звеното за анализи и тълкувателна дейност е помощен съвещателен орган в съда, на който е възложено, наред с другото, изготвянето на становища по сигнали за противоречива съдебна практика на ВАС и административните съдилища.

След обстойно запознаване с изложеното в сигнала, Звеното за анализи и тълкувателна дейност изразява становище, че не е налице твърдяната противоречива съдебна практика.

През 2022 г. бяха постановени множество съдебни решения по касационни жалби и касационни протести срещу решения на административни съдилища по протести на прокурори от окръжна прокуратура срещу разрешения за строеж на МВЕЦ издадени от главния архитект на съответната община, в която се намира обекта, твърдения за тяхната нищожност. Сред тях са и посочените от вносителя на сигнал решения от втората група съдебни актове. В мотивите на съдебните актове постановени по тези дела, подробно и аргументирано е изложено тълкуването на съд на относимите по казуса разпоредби от закона и становището му относно тяхното законосъобразно прилагане при издаването на оспорените разрешения за строеж. То са следните съдебни актове:

- ✓ Решение № 2460 от 16.03.2022 г. по адм. дело № 10023/2021 г.
- ✓ Решение № 4238 от 04.05.2022 г. по адм. дело № 209/2022 г.

- ✓ Решение № 6177 от 22.06.2022 г. по адм. дело № 3425/2022 г.
- ✓ Решение № 6400 от 28.06.2022 г. по адм. дело № 2198/2021 г.
- ✓ Решение № 6925 от 11.07.2022 г. по адм. дело № 2587/2022 г.
- ✓ Решение № 9450 от 26.10.2022 г. по адм. дело № 4208/2022 г.
- ✓ Решение № 9706 от 01.11.2022 г. по адм. дело № 4333/2022 г.

Решение № 7405 от 20.05.2019 г. по адм. дело № 12328/2018 г. и решение № 8104 от 16.06.2010 г. по адм. дело № 2540/2010 г. се явяват изолирани съдебни актове, които предхождат по време на постановяването им гореизброената съдебна практика.

В този смисъл, към настоящия момент практиката на Върховния административен съд по въпросите, свързани с учредяването на правото на строеж за обекти – публична държавна собственост по смисъла на чл. 11 от Закона за водите, е уеднаквена и непротиворечива.

Видно от мотивите на съдебните актове, съдът приема, че съгласно чл. 11, т. 1 ЗВ водите на реките и принадлежащите им земи са публична държавна собственост, респ. не могат да бъдат предмет на разпореждане и да се придобиват по давност (чл. 7, ал. 1 ЗДС), не се допуска и учредяване на вещно право на строеж върху имот публична държавна собственост (чл. 46а, ал. 5 ЗВ), а използването им се осъществява чрез водовземане и водоползване (чл. 39 ЗВ). Съдът посочва, че правото на водовземане и ползване на водните обекти публична държавна собственост, включително ползването на енергията на водата (чл. 44, ал. 2 ЗВ), се осъществява при регламентацията на Закона за водите, а разрешителните, издадени в хипотезите на чл. 44 и чл. 46 ЗВ; са необходимо условие за одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж по реда на ЗУТ (чл. 46а, ал. 1 ЗВ). Приема, че тълкуването на нормата на чл. 46а, ал. 1 от ЗВ при това положение води до извода, че това, че лицето, на което е издадено разрешителното по чл. 44 и чл. 46 ЗВ, притежава качеството на възложител по смисъла на чл. 161, ал. 1, предложение трето от ЗУТ, именно лице, което има право да строи в чужд имот по силата на закон. По подробно мотивите, изложени от съда, можете да се запознаете от съдържанието на посочени съдебни актове.

Следва да се уточни, че предмет на съдебен контрол по изброените дела издадените разрешения за строеж, протестирани от прокурорите от съответни окръжна прокуратура с твърдения за тяхната нищожност. За да заключи като кри

извод по тези дела, че оспорените разрешения за строеж не са нищожни, съдът е обследвал в подробности предпоставките за издаване на акта, в това число наличието на издадени от съответния орган по чл. 52 от ЗВ и влезли в сила разрешителни по чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, чието съдържание е отразено във фактическите констатации на съда в обсъжданите съдебни решения. Тези разрешителни са стабилни административни актове и във връзка с издаването им не е формирана съдебна практика, която да бъде обследвана.

В заключение, въз основа на посочената съдебна практика не се намират основания за отправяне на предложение до общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд и за приемане на тълкувателно решение поради наличие на противоречива или неправилна съдебна практика по тълкуването и прилагането на закона.

9.2.2023 г.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ

X

Подписано от: Georgi Zlatev Cholakov

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД**

**ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ**